

VÁM.

it az
a kis
vele,
por-
lvasó
szé-
elne-
vigan
tzkó
lglál-
min-
őre a
dvö-
hogy
nem
g. —
i. —
szer-
mél-
eret-
ágfo-
épett
nyre.
z. —
vilá-
hogy
ken-
elet.
,000
ke-
p. a
kap-
yek
án-
két
emü
ng-
tem
rhe-
te

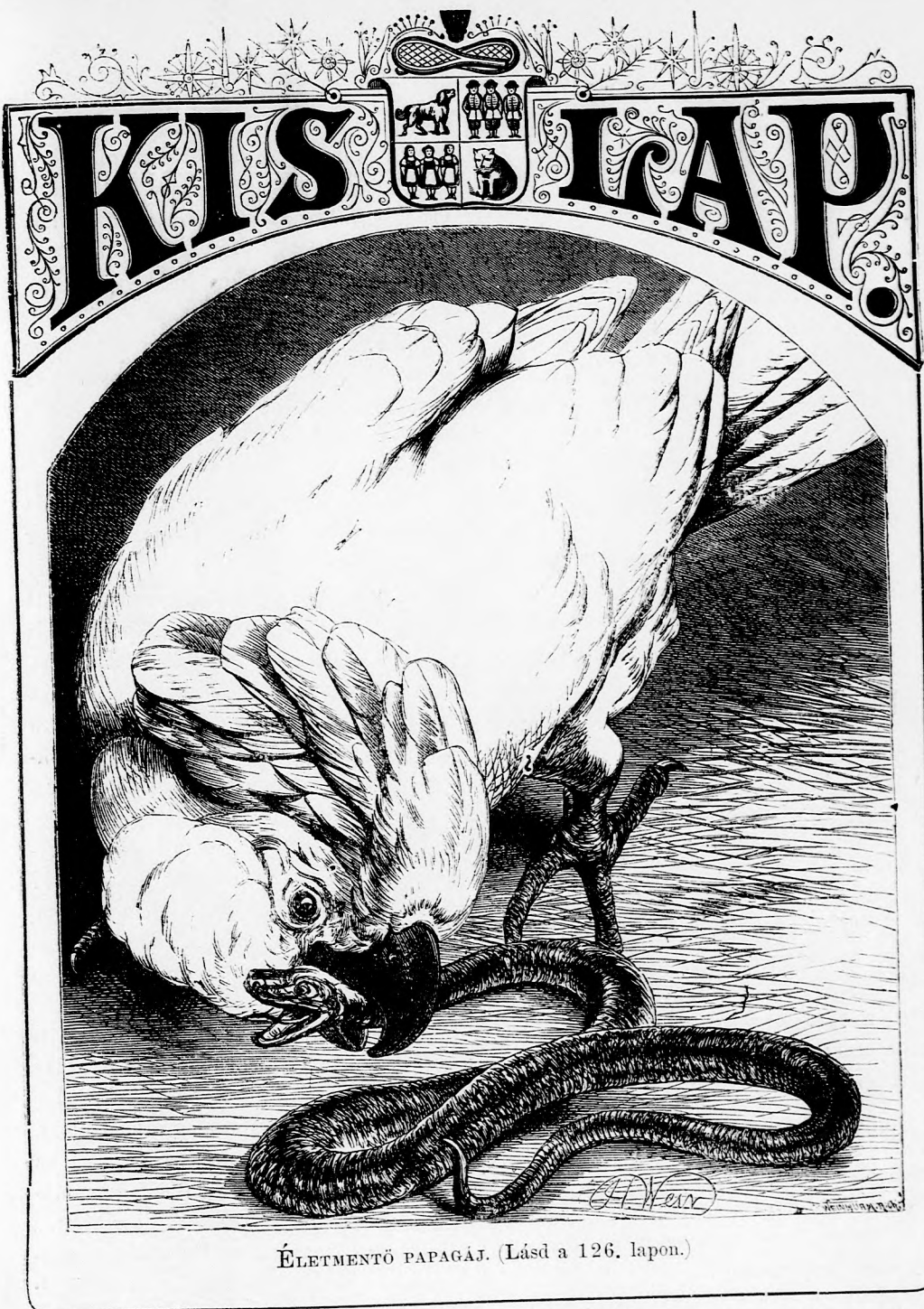
yos
H.

dy

d«

la-

ület.

ÉLETMENTŐ PAPAGÁJ. (Lásd a 126. lapon.)

XXXIV. kötet, 8. szám.

Ára negyedévre 1 frt 40 kr.
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1888. február 19-én.

A SZOMSZÉDOK.

— Vigjáték egy felvonásban. —

Személyek :

Özvegy HARASZTI NÉNI.

ILUSKA, unokája.

ZSÓFI, öreg eseléd.

TARCSAI, huszárcapitány.

ALADÁR, unokaöccse.

KATA, öreg eseléd.

Színhely: Kert, a háttérben ház, balra fal-kerítés, melyben ajtó van. A szomszéd kertből cseresnyeifa hajlik át a kerítésen, tele piros cseresnyével.

Első jelenet.

Iluska (lapdázva) **Zsófi** (zöldséggel a kezében.)

Zsófi No's, kisasszonykám, tetszik magának nálunk, ugy-e?

Iluska (vállvonogatva.) Nem mondhatnám, hogy valami nagyon. A falu éppen-séggel nem szép; aztán ez a ház, a melyben lakunk, olyan nagy és olyan üres . . . mindössze hárman vagyunk benne: a nagymama, én, meg maga, Zsófi. Ez bizony nem valami nagyon vig hely.

Zsófi. Hiszen ép azért hozattuk ide Iluska kisasszonyt, hogy kissé vigabb legyen.

Iluska. De mikor a nagymama mindig olyan kedvetlen!

Zsófi. Épen azért kell fölvidítani.

Iluska. Már azt nem tudom, fog-e sikerülni; de az bizonyos, hogy itt ma-holnap én is elbusulom magamat.

Zsófi. Az kellene még csak! Talán nincs jó dolga nálunk? Ugy bánunk vele, mint valami kis királykisasszonnyal. Hát nem a legszebb szobát kapta?

Iluska. Nagyon is nagy az a szoba. Szinte félek benne.

Zsófi. No, reggelenként nem igen veszem észre, mert oly sokáig alszik, hogy alig birom az ágyból kihuzni.

Iluska. Hiszen aludni csak kell talán! De azért még sem szeretem azt az óriási nagy ágyat. Sokkal szebbeket álmodtam otthon az én kedves kis ágyamban, közel a mamához.

Zsófi. Persze! Már meg azt hiszi: attól függ az álma, hogy mekkora az ágya. Pedig ez épen a kedves mamája ágya volt egykor, a szoba is az ő szobája volt.

Iluska. Szertném is én nagyon, ha mamácskámmal volnék benne. De mikor ő nem jöhet ide!

Zsófi. Épen azért küldte maga helyett Iluska kisasszonyt, hogy legyen egy kis öröme a jó öreg nagymamának. És most még azt mondja, hogy unatkozik, elbusulja magát. Szép dolog, mondhatom! Mi annyira szeretjük, tenyerünkön hordozzuk, hát bizony várhattuk volna, hogy szintén szeressen minket egy kicsit.

Iluska. Hiszen szeretem is én a nagymamát . . . és szeretem magát is, Zsófi . . . és a nagymama kedvéért, nem bánom, akár unatkozni is fogok . . . De hát nem látom, hogy a nagymama örülne . . . épen olyan kedvetlen, mint mikor megjöttem.

Zsófi. Oh dehogy! Az csak ugy látszik . . . azért nagyon örül ám, sokkal vidámbb.

Iluska. Én ugyan nem tapasztalom. Esténként szeretném valamivel eltölteni az időt . . . próbáltam felolvasni a nagymamának . . . aztán hogy játszunk dominót . . . ott láttam a kis asztalon. De a nagymamának nincs kedve semmire, csak üldögél,

aztán e hában ébren. I ságos

Z Régent mama sem; a no jobb kisassz den na minden

ll van, de Z elhitet

ll hogy e nem ül nek eg

Z nem el ll

kor eg ben ne Fogad szomsz

Z nem sz ll

mellet És mi cseres

Z fajta, ll volna.

Z kár kö

aztán elalszik . . . maga meg, Zsófi, a konyhában szundikál, csak egy magam vagyok ébren. Hát ez nem épen nagyon mulatságos.

Zsófi. Persze, persze! (Nagyot sóhajt.) Régente nem is úgy volt ám ez, a nagymama nem szunyókált este, de még én sem; akkor még jó idők voltak, de hát . . . no jobb erről nem is beszélni. Végre is a kisasszonynak nincsen semmi baja, minden nap sütök jó pogácsát, írósvajas tésztát, mindent, amire csak kedve van.

Iluska. Az igaz. Ez mind nagyon jól van, de én . . .

Zsófi. Mit? Talán azt akarja velem elhíttetni, hogy nem szereti?

Iluska. Dehogy nem szeretem! Csak-hogy ez végre is nem elég. Örökké csak nem ülhetek nyalánkságok mellett; szeretnék egy kicsit játszani is.

Zsófi. Talán bizony nem ér rá? És nem elég nagy ez a kert?

Iluska. Nagynak elég nagy, kivált amikor egymagam bolyongok benne. De különben nem is épen nagyon szép ez a kert. Fogadni mernék, hogy a kerítésen túl a szomszéd kert sokkal szebb.

Zsófi (haragosan.) Az már nem igaz, nem szebb az egy csöppel sem.

Iluska. De nézze, mindjárt itt a fal mellett milyen gyönyörű cseresnyefa áll! És milyen tele van gyümölcssel! Pompás cseresnye lehet!

Zsófi. Dehogy pompás! Olyan rosz fajta, hogy már nem is lehet rozszabb.

Iluska. Igazán? Ezt nem hittem volna. Itt meg ajtó van a falban.

Zsófi (kedvetlenül.) Van hát! De ahhoz kár közel is menni. Az mindig csukva van.

Iluska. Miért?

Zsófi. Miért? . . . hát . . . hát azért, mert csukva kell lennie. Senki sem szereti, ha bejárhatnak a kertjébe.

Iluska. De hát akkor minek csináltak ide ajtót?

Zsófi. Minek . . . minek . . .? (főldre.) Rettentően alkalmatlanok ezek a gyerekek a sok kérdezősködéssel. (Fenn.) Azt az ajtót . . . azt még régente vágták a falba . . . az nagyon régen volt . . . most már nincs rá szükség.

Iluska. Épen azt szeretném tudni, miért volt rá szükség azelőtt és most mért nincs?

Zsófi nem (türelmetlenül.) Jól van no, ha már nem nyughatik tőle, hát tudja meg, hogy itt a szomszédban az öreg Tarcsai huszárcapitány ur lakik, a ki távoli rokona a nagymamának. Régebben igen jó barátságban voltak és ezt az ajtót vágatták itt a falba, hogy ne kellenék az utcára kerülni, ha egymáshoz akarnak menni látogatóba.

Iluska. És most az utcára kerülnek?

Zsófi. Most nem járnak egymáshoz, mert haragban vannak.

Iluska. Miért?

Zsófi. Miért? Mit tudom én! . . . nem is tartozik reám . . . csak azt tudom, hogy a nagymamának van igaza és a kapitány urnak nincs igaza.

Iluska. Aztán miféle ember ez a kapitány?

Zsófi. Hát . . . hát huszárcapitány . . . azaz volt, most már öreg ur, itthon él.

Iluska. És van fia vagy leánya?

Zsófi. Nincs. De van egy unokaöcsse, a testvére fia, Aladár urfi. Budapesten

jár iskolába, de a szabadságos időkre ide szokott jönni... talán már itt is van.

Iluska. És milyen? Már nagy fiu? És jó fiu?

Zsófi (kedvetlenül.) Mit tudom én? Lehet ugy tizenegy vagy tizenkét éves... Régente igen kedves fiu volt...

Iluska. Hát már nem az?

Zsófi. Tudom is én... semmi közöm hozzá... csak annyit tudok, hogy ki nem állhatom. Különbén kár is erre annyi szót vesztegetni, még elkésem az ebéddel, pedig a nagymama nem szereti, ha nem tálalok pontosan. (El a házba.)

*

Második jelenet.

Iluska, egyedül.

No lám, hát volna jó szomszédság... ha volna! Itt a kerítésen túl van egy épen hozzám való fiu, a kivel kellemesen eljátszogathatnánk, ha a nagymama és az a bácsi nem élnének haragban. De kár! Bizonyosan unatkozik az a kapitány bácsi is... meg az az Aladár is... Ámbár a fiuk nem unatkoznak egykönnyen, járnakkelnek, futkosnak... aztán van sok jó gyümölcs a kertjében... Zsófi azt mondja, hogy ez nagyon rossz fajta cseresnye... már ezt pedig alig hihetem, olyan szépek. Csak megköstölhetném! Ha elérném!... (Ugrál, de nem éri el.) Nem lehet, nagyon magasan van. Hát hanem lehet, nem is gondolok rá többet. Inkább lapdázok egy kicsit. (A falra dobálja a lapdát.) Egy, kettő, három, négy, öt, hat, hét, nyolc... jaj! (A lapda átröpült a kerítésen.) Oh, milyen ügyetlen vagyok! Átdobtam a falon! (A ház felé fut.) Zsófi! Zsófi!

*

Harmadik jelenet.

Zsófi (a ház ajtajában megáll.) Mi a baj?

Iluska. A lapdám keresztül repült a szomszéd kertbe... Menjen kérem és szerezzze vissza.

Zsófi. No persze! Abból ugyan semmi sem lesz. Ha oda tévedt, hát ott marad. Majd vesz a nagymama másikat.

Iluska. De nekem nem köll másik. Ez nekem kedves emlékem... Lórikától kaptam, legjobb barátnőmtől.

Zsófi. Akkor hát vigyázott volna jobban reá. Mert én ugyan nem megyek át érette.

Iluska. Miért nem?

Zsófi. Ugyan már hogy kérdezhet ilyet, mikor megmagyaráztam mindent.

Iluska. Ezt bizony nem magyarázta meg. A nagymama haragban van a bácsival... jó... ezt értem... de maga Zsófi csak nincs haragban vele?

Zsófi. Már hogy ne volnék? Az volna csak a szép dolog, ha én nem volnék haragban azokkal, akikkel a gazdám haragban van? Talán bizony pajtáskodjam a gazdám ellenségével, mi? Már az nem járja, kedves kisasszonykám. A gazda után kell járni mindenkinek a házban. És a kisasszonynak is kötelessége, hogy gyűlölje, megvesse ezeket a szomszédokat.

Iluska (meghökkenve) Gondolja?

Zsófi. Nem csak gondolom, de bizonyosan tudom.

Iluska. No jó... de csak van itt a szomszédban valami cseléd?

Zsófi. Hogyne volna? Ott van az öreg Kata, a kapitány úr gazdasszonya.

Iluska. No's hát menjen ahhoz és kérje meg, hogy dobja vissza a lapdám.

Zsófi. Jut eszembe! Azt ugyan nem teszem.

Iluska. Istenem, de hát mért nem?

Zsófi. Mert én is haragban vagyok a Katával, gyűlöljük egymást. Nem is találkozzunk, legföljebb az utcán,

akkor is csak gorombáskodunk egymással. Nagyon pereg a nyelve, de én sem maradok adósa. (Szomoruan.) Hajdan persze más-kép volt... minden este együtt voltunk mi is, mint a gazdáink és olyan jól elterefertünk! Mert Kata igen vig tud lenni.

Iluska. Már ez csakugyan furcsa. De hát mért kell maguknak is haragban lenni azért?...

Zsófi. Jaj de nehéz feje van a kisaszszonynak! Ha nem akarja megérteni, nem tehetek róla. Annyi bizonyos, hogy én át nem megyek azért a labdáért. Ne is említse többet. (El a házba.)

UTOLSÓ JÉG. (Lásd a 119. lapon.)

Negyedik jelenet.

Iluska, egyedül.

Ez már szomorú állapot... oda vész a labdám, a kedves Lórika ajándéka...

Hátha magam mennék át és elképném?

Én nem vagyok haragban sem a kapitány bácsival, sem az unokaöccsével, sem azzal

a Kata gazdasszonnyal, én szóba állhatok velök. Talán csak nem lesznek olyan gorombák, hogy vissza ne adják a lapdámot?...

De nem... ezt mégsem tehetem.

Zsófinak igaza van. A nagymamám

rosz néven vehetné, ha valamiképp barát

ságba jutnék azokkal, a kik

őt megbántották. Lám, ez az

öreg Zsófi csak szegény cseléd

és mégis erősen

a nagymama

pártján áll... én pedig az unokája vagyok, hát nekem annál inkább kötelességem. Jól van no... de hát azért ez mégis csak kellemetlen és szomorú egy állapot. Az én kedves lapdám! Hogy kapom most vissza a lapdámot? (Épen ekkor a lapda át-röpül és elébe esik.) Nini! Vissza dobták!

Jaj de jó, mennyire örvendek! (Fölveszi.) Valjon ki dobta vissza? Mindegy, szép volt tőle. (A fal felé fordul, hangosan :) Köszönöm szépen, hogy visszadobták a lapdám! Köszönöm! (Félre.) Azzal nem véték a nagymama ellen, ha köszönetet mondok. Udvariasnak kell lenni mindig, még ha az ember haragszik is, azt mondta apácska.

Ötödik jelenet.

Iluska, Aladár.

Aladár (a kerítés tetején, a cseresnyefa ágai közt kapaszkodva jelen meg.) Nagyon szívesen tettem, kisasszony... De nini! Hát te vagy az, Iluska?

Iluska (meglepetve.) Aladár! Hát te hogy kerülsz ide? Talán bizony te vagy a kapitány bácsi unokaöccse?

Aladár. Persze! Te meg a Harasz-tiné unokája? No lám! Milyen szerencsésen találkozunk itt falun.

Iluska. Az ám. Nem is gondoltam, mikor a nevedet emlegették, hogy te vagy az, a kivel a városban találkoztam.

Aladár. No, most majd játszunk együtt sokat.

Iluska (szomorúan.) Jó volna, de nem lehet.

Aladár. Nem lehet? Ugyan miért?

Iluska. Mert az én nagymamám és a te bácsid haragban vannak.

Aladár. Az nem a mi dolgunk. Mi nem vagyunk haragban egymással.

Iluska. Már pedig úgy látszik, hogy mi sem lehetünk máskép.

Aladár. No, már azt szeretném látni!

Iluska. Már pedig úgy van. Zsófi épen most magyarázta meg nekem, hogy gyü-lölnünk kell egymást.

Aladár. Nem tudnám miért! Én ugyan nem gyűlöllek, nincs is rá semmi okom. Hát te miért haragszol reám?

Iluska. Dehogy haragszom! Hiszen olyan jól mulattunk, mikor utoljára együtt voltunk. De hát meglehet, hogy már most megharagszunk, ha már itt úgy kell annak lenni.

Aladár. Azt biz én nem hiszem, mert semmi kedvem sincs hozzá. Nem azért jöttem ide, hogy boszusággal rontsam a napokat. Aztán nem is szükséges az, a bácsi nem mondott semmi effélet.

Iluska. De nekem mondta az öreg Zsófiink... okvetlenül úgy kell lenni, hogy gyűlöljük egymást.

Aladár. Én pedig azt mondom, hogy az nem fog sikerülni, mert sokkal jobb barátságban voltunk. Legföljebb ha játékbul tennénk.

Iluska. Igen ám: játékbul aztán majd lasanként igazán megharagszunk és mondunk egymásnak gorombaságot.

Aladár. Az nekem nem szokásom. Hát mondtam én neked valaha gorombaságokat?

Iluska. Dehogy mondtál! De hát eddig jó barátok voltunk és a jó barátok nem boszantják egymást, még ha tehetnék is.

Aladár. Persze hogy nem. A kik jó barátok, azok türelmesek egymásnak hibái iránt.

Iluska Hibája pedig mindenkinek van, neked is.

Aladár. Meg neked is.

Iluska (kissé sértődve.) Hát igen, nekem is. De még sem tánczolok oly rosszul, mint te.

Aladár. No, az még nem valami nagy

hiba, lega-
mindjárt
mint egy
merek.

Iluska

Aladár

jára épen
és ott ugy-
mint val-
bámulta
más senk-

Iluska

igaz...
ilyet tud-
veled sok-

Aladár

én soha

Iluska

senki se-
fajanköv-

Aladár

ha affél-
czosnje-

Iluska

Most m-

Aladár

Iluska

is. Most
veled tö-

Aladár

csak m-
mögött.)

Iluska

Ez
ezt Al-
rosban
tt a fal-

hiba, legalább nem olyan, mint ha valaki mindjárt csufolódik másnak gyöngeségein, mint egy bizonyos kisasszony, a kit én ismerek.

Iluska. Es valjon ki az?

Aladár. Itt van nagyon közel... utoljára épen egy gyermek-bálban voltam vele és ott ugy kényeskedett, legyezgette magát, mint valami királykisasszony és mindig bámulta a tükörben, milyen szép, pedig más senki sem mondta, hogy az.

Iluska (mérgesen.) Ez mind nem igaz... És nagyon csuf dolog tőled, hogy ilyet tudsz nekem mondani. Nem is fogok veled soha többé táncolni.

Aladár. Ez annál bizonyosabb, mert én soha sem foglak ám tánczra kérni.

Iluska. Az nagyon helyes lesz, mert senki sem tánczol szívesen olyan ügyetlen fajankóval.

Aladár. De még a tánczos sem szereti, ha afféle kényeskedő és mégis csuf tánczosnője van.

Iluska. Oh! Milyen gorombaság! Most már haragszom.

Aladár. Hiszen azt akartad.

Iluska. Igen is, akartam és haragszom is. Most már gyűlöllek és nem is beszélek veled többet.

Aladár. Nagyon helyes. Akkor hát csak maradj magadnak! (Eltűnik a fal mögött.)

*

Hatodik jelenet.

Iluska, egyedül.

Ez mégis borzasztó! Ki hitte volna ezt Aladárról! Olyan jó fiu volt ott a városban és milyen durva, sértegető! Talán tt a falun megváltozik az ember. Meny-

nyi gorombaságot mondott! Én nem maradtam adósa, az igaz... de ő kezdte... vagy talán én kezdtem... már nem is tudom... De mégis csunyaság volt tőle... fiunak soha sem illik durvának lenni leányokkal szemben; mamám mindig ezt mondja otthon a testvérbátyámnak... És Aladárnál nem is tapasztaltam ezt soha, mindig a legjobb barátok voltunk... és most: tessék!

(Vége következik.)

UTOLSÓ JÉG.

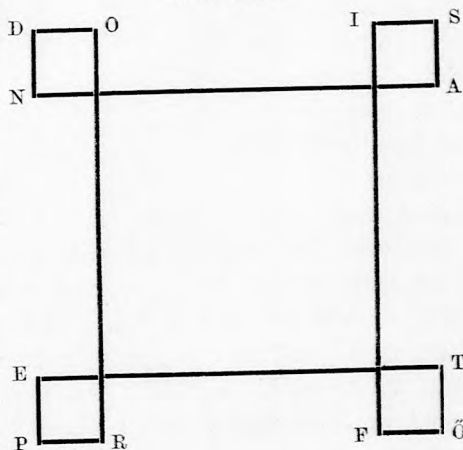
(Képpel a 117. lapon.)

NO, MÉG van egy kicsi jég —
Iringálni lehet még!
A czipellőd kösd meg Sávi,
S gyere velem korcsolyázni!

Bár kevéske a jegünk:
Te is Bandi tarts velünk!
Azért hogy kicsinyke a tér,
Rajta a nagy öröm elfér.

BETÜREJTVÉNY.

— Megfejtendő körüljárás szerint a vonalak mentében. —

NEM FÉLEK ÉN!

— Kicsi beszélyke. —

EM FÉLEK én senkitől és semmitől, nem én! Az kellene még csak! Az csak holmi kis leánynak való, hogy mindjárt halálra ijedjen. Az pedig csuf dolog, gyáva dolog, fiuhoz nem illik.

A Gyula bátyám mondta is, hogy én derék egy vitéz vagyok, akár csak valami vasgyúró, pedig ő tud ám hozzá, mert ő katona, kardja is van, igazi kardja! Nekem is lesz, csak már egyszer nagyobb legyek.

A kis Dani vitézkedett így ezekkel a nagy hősi szavakkal. Nem gondoltam, hogy valami rég mult volna hét éves, amit ő maga nagyon sajnált, mert szeretett volna már legalább tizenhét éves lenni, vagy legalább tizenöt, vagy hát legalább tizenhárom, mint Juczi, a kihez éppen most beszélt és a ki nem volt senki más, mint egy kis cseléd lányka, a ki holmi apró dolgokat végzett a háznál és

nem rég jött faluról a fővárosba. Azért mondta pedig éppen most e vitézi beszédet Juczinak, mert ez majd hanyatt esett ijedtében, a mint Dani urfit a lépcsőn pillantotta meg: mert Dani a karfára ülve siklott lefelé s ezt pompás mulatságnak találta.

Juczi nem találta annak, hanem megkapta Danit, lehuzta a karfáról és ijedten kiáltá:

— Az istenért Dani urfi! Hát nem fél, hogy leesik? Hiszen menten a nyakát szegi, ha innen a magasból lezuhan!

Dani szinte megvetőleg nézett az ijedező Juczira, azután megmagyarázta neki, hogy nem fél.

— Jól van no, szólt Juczi, de most már menjünk!

Együtt kellett menniök. Dani látogatába készült nagyapáékhoz s Juczit adták melléje kísérrül, mert a nagyapa messze lakott s a nagyvárosi utcák tömérdek tolongó népe, sebesen robogó kocsijai közt nem szerette Dani urfit egymagában utnak eresztteni.

UTOLSÓ HÓ. (Lásd a 126. lapon.)

Hogy a kapun kiértek, Dani egy
 1. ötlet csak ellepegetett tisztességesen,
 mert arra gondolt, milyen kellemes dél-
 utánja lesz a nagyapánál. Ott mindig nagy

ÓVATOSAN KÖZELEDTEK. (Lásd a 127. lapon.)

örömmel fogadják, nagyapa és nagymama
 eljátszanak vele, van pompás oszonna,
 aztán a nagyapa sokszor elbeszél érdekes
 történeteket az ő katoná korából. Mert [a

nagyapa katona volt, még pedig vitéz huszár.

— Én is az leszek, ami nagyapa volt, mondá Dani, Lám Juczi, belőled soha sem lehet vitéz huszár. Persze, a leányokban nincs bátorság. Pedig nincs ám szebb dolog a bátorságnál, mindig mondja a nagyapa. Milyen nevetséges a Béla, az én unokatestvérem, a ki mindjárt holtra ijed, ha egy kutya jön szemben vélt; és nem mer este bemenni a sötét szobába. No hiszen ő belőle sem lesz huszár generális! Mikor tavaly nyáron együtt voltunk kint falun, hogy szepegett mindig! A patakhoz még csak közel sem mert menni, és ha kissé meredek hegyoldalra értünk, mindjárt félt, hogy legurul. De én nem félttem ám, hanem csak azért is épen a víz szélén sétáltam, hogy megmutassam neki, milyen a bátor ember. Ha most itt volna, nem merne itt a gyalogjáró ut szélén menni, mert attól félne, hogy elgázolja az a kocsi, mely ott jön ni.

Az utcán robogó kocsik egyike épen ekkor csakugyan a kocsi ut legszélén robogott nagy sebességgel szemben, mintha csak a házak alatt járó gyalogosok közé akarna rontani. Az emberek félre is ugrottak, csak épen Dani nem. Ő még inkább kifelé ment, mintha egyenesen és szándékosan a kocsi kerekei alá akarná magát vetni. Juczi, ki néhány lépéssel hátra maradt, rémulten sikoltott fel s biz én nem tudom, nem történt volna-e csakugyan baj, ha egy ur épen a kellő pillanatban hirtelen meg nem fogja Danit és elránja az utból. Meg is rázta jól és haragosan rákiáltott:

— Jobban vigyázz magadra, te kis taeskö!

Dani egy csöppet sem haragudott meg ezért, sőt még büszke volt rá és nagyot nevetett. A mint Juczi utolérte, nevetve mondta neki:

— Hogy megijedt az az ur! De én nem félttem ám egy csöppet sem.

— Jól van no, elhiszem, csak adja ide a kezét és jöjjön szépen mellettem.

De már ebből ugyan semmi sem lett. Két percig sem volt Dani urfinak maradása, és Juczi egyszerre csak azt vette észre, hogy sehol sem látja. Ekkor épen a Dunapartra értek ki, hol a házak előtt a felső part van s alatta, alacsonyabban az alsó part, melynél a hajók kikötnek. Juczi, miután sokáig hiába futkosott erre-arra, végre letekintett az alsó partra, — hát majd holtra ijedt. Csakugyan ott volt Dani, még pedig a folyó magas kőpartjának legszélén sétált nagy hetykén végig.

— Dani urfi! Jöjjön onnan! Tüstént jöjjön ide! Istenem... mindjárt bele esik a vízbe!

Épen csak ez kellett Dani urfinak. Amint látta, mennyire szepeg a szegény leány, csak annál hetykébben folytatta sétáját. Nevetve intett messziről Juczinak, hogy nagyon kedves séta ez itt a víz szélén annak, a ki nem fél; és mert mikor Juczi felé nézett, nem nézhetett a lába elé, megbotlott egy vastag kötélben, [mellyel egy nagy hajó volt a parthoz kötve. Egy pillanatig tántorgot és úgy látszott, hogy mindjárt lezuhan a vízbe; a szegény Juczi halálos ijedelemmel sikoltozott és szaladt oda. De jó szerencsére Dani még sem vesztette el egyensúlyát s nagyot nevetett, mikor Juczi odaért.

— Ne
mondá bü
hogy tava
igy sétálta

— D
Duna.

— A

Jucz

most már

sem eres

további n

tottak na

Örön

mihamar

nagyapáv

egy tudot

a krajezá

valami a

A n

lépett be,

hogy sza

is szólani

igy szólt

—

ha egy k

de nem i

kasan.

tegen ért

miatt. I

beszélni

ket, ha

tudom

hogy fog

lami sz

majd a

—

nagyap

Az

amit Ju

— No bizony, van is mitől megijedni, mondá büszkélkedve. Hiszen mondtam, hogy tavaly, mikor falun voltunk, ott is így sétáltam a víz legszélén.

— De az kis patak volt, nem a nagy Duna.

— Az mindegy. Itt sem estem bele.

Juczi nem vitatkozott tovább, hanem most már jól megfogta a Dani kezét és el sem eresztette többé. Így aztán minden további nagyobb veszedelem nélkül eljutottak nagyapához.

Örömmel látták, mint mindig, és mihamar javában játszott dominót a nagyapával, a ki, hogyhogy nem, mindig úgy tudott játszani, hogy Dani nyerte el a krajczárt. Egyszer azonban megzavarta valami a játékot.

A nagyapa régi jó öreg szakácsnéja lépett be, a ki már olyan régi hű cseléd volt, hogy szabad volt neki egybe-másba bele is szólani. Most pedig egészen fölháborodva így szólt a nagyapához:

— Jó volna bizony, nagyságos uram, ha egy kicsit megpirongatná a Dani urfit, de nem is egy kicsit, hanem amugy derekasan. Az a szegény kis Juczi szinte betegesen ért ide a Dani urfi gonosz pajkossága miatt. Mikor megjött, halálsápadt volt, beszélni is alig tudott, még most is reszket, ha eszébe jut, mikép jöttek ide. Alig tudom lecsillapítani. És most előre fél, hogy fognak majd haza kerülni, és ha valami szerencsétlenség történik, mit fog majd a Dani urfi mamája neki mondani.

— No, no, hát mi történt? kérde a nagyapa.

Az öreg cseléd hűségesen elbeszélte, amit Juczitól hallott, aztán még hozzá tette:

— Az ám, ilyen gyönyörűséges dolgokat mivelt a Dani urfi. És mikor látta, hogy az a szegény Juczi holtra ijedez, csak annál inkább folytatta, még kedvét találta benne, hogy azt a jó leánykát kinozza. Ez pedig csuf dolog. No hiszen, tudom is ám, mit gondoljak ezután a Dani urfiról.

A zsörtölődő öreg kiment. Beszéde egy kicsit megzavarta Danit. Mert eddig nagyon jó barátságban volt az öreg szakácsnéval és ez nem volt kárára; a jó öreg mindig tudott oszonnára valami pompás csemegét sütni-főzni; már pedig ha megharagszik, vége ennek a kellemes állapotnak. De még inkább fontosnak találta Dani azt, hogy a nagyapa ne gondoljon rosztat fölöle. Ettől különben nem is igen tartott.

— Ugy-e nagyapa, nincs neki igaza? Persze, ő azt nem érti. De te ugy-e magad mondtad nekem, hogy bátornak és vitéznek kell lenni, mert a gyávaság csuf dolog.

— Valóban azt mondtam és most is mondom. A bátorság olyan erény, melyre minden igazi férfinak szüksége van. Nem igazi férfi, nem igazi magyar az, a ki gyáva: csakhogy, kedves fiacskám, a bátorságot nem szabad összetéveszteni a haszontalan hetvenkedéssel. Már pedig abból, amit hallottam, olyasmit sejtek, hogy amit te most véghez vittél, az épen nem valami derék vitézi cselekedet volt, hanem inkább csak kérkedő henczegés.

— Oh dehogy, nagyapácska! Csak az a Juczi beszélte azt úgy el, mert olyan nevetségesen ijedős. Mikor a kocsi még három ölnyire van, már azt hiszi, a hátán taposnak a lovak.

— No jól van, hát beszéld el te magad, mi és hogyan történt.

Dani el is beszélte. Nem mondom épen, hogy nem mondott igazat, hanem iparkodott úgy elbeszélni a dolgot, hogy a remegő kis lányt nevetségesnek tüntesse föl. De a nagypapa sehogysem akart nevetni, hanem inkább így szólt:

— Nem talállok benne semmi nevetni valót. Inkább azt, hogy nagyon oktalan, hivalkodó hetvenkedést vittél véghez attól fogva, hogy a lépcső karfáján eszuskáltál egészen addig, hogy a víz partján botorkáltál. Ilyenekkel már sokszor okoztál aggodalmat szüleidnek és nekünk öreg szüleidnek is, pedig mi nem vagyunk gyávák és ijedősek és azt sem akarjuk, hogy belőled gyáva, félnék ember váljék. Hanem úgy látom, nem érted még te azt, mi a különbség az igazi bátorság és a hiába-való hetvenkedés közt. Megtörténhetik, hogy valaki bátran, vakmerően kockáztatja az életét is, nem törődik semmivel, nem retten vissza semmi veszedelemtől és azt mondják rá, hogy hős férfiú. Ezt pedig akkor mondják, ha bátor tettével valami szép, nemes czélnak szolgált. De a ki minden ok és czél nélkül kockáztatja életét vagy keze-lába épségét, arra azt mondják, hogy vagy ostoba, vagy bolond. Te majd elgázoltattad magadat a kocsival, azután pedig majd bele estél a vízbe, csupán mert meg akartad mutatni Juczinak, hogy nem félsz. Hát ha a koci elgázolt volna, vagy ha belefulsz a vízbe, kinek mi haszna lett volna belőle? Veszedelemben rohanni csupán azért, hogy legyen mivel kérkedni, nagyon haszontalan hetvenkedés. Én sokszor szembe néz-

tem a halállal, harcoltam a csatában, a hol gyilkos golyók süvítették körülöttem, de hazánkat védelmeztem. Szembe szállni a veszéllyel, mert kötelességünk parancsolja és hasznot teszünk vele embertársainknak, hazánknak, királyunknak: az az igazi bátorság. Szeretném, ha ezt megértened.

Dani nagyon komolyan és elgondolkozva nézett a nagypára. Ugy látszott, mintha megértette volna a komoly, okos beszédet. Épen akarta is mondani, hogy belátja, mennyire nem volt igaza, de épen ekkor jött be a nagymama. Két ujságot mondott: az egyik az volt, hogy a holtra ijedt Juczit már megnyugtatták egy kicsit, de még nem egészen, mert remeg, ha arra gondol, mikép fogja Danit épkézláb hazavezetni a mamához. A másik ujság meg az volt, hogy az öreg szakácsné, mivel nagyon sokat foglalkozott a szegény Juczival, megfeledkezett a tüzre helyezett tejről, ez kifutott, kozmás lett, most már nem lesz ozsonnára csokoládé.

— Mondtam neki, hogy süssön hamarjában valami pogácsát, de a makacs öreg nem akar. Nagyon haragszik, azt mondja, nem érdemel Dani még száraz kiflit sem ozsonnára. Így már bizony csak igen száraz uzsonna lesz. Nem tudom, Dani fiam, hogy békited ki egyhamar az öreget. Azt is mondja, hogy nem ereszti Juczit magát veled, hanem ő is elkísér. Rá kell hagynom, mert különben zsembelni fog velem is.

Az öreg szakácsné meg is tette, amit mondott. Mikor Dani haza indult, két kísérője is volt. Jobbról Juczit fogta kezét, balról az öreg szakácsné, mint valami

veszedelm
félnek. Pe
nem gond
megmaga
már egész
tette, am
nem hall
szélgette
érdekelte.

közel, h
fejbe de
vonitva

—
szakács
ügyes f

—
nem üz
N
jó pog

veszedelmes rabot, a kinek a szökésétől félnek. Pedig Dani most már épenséggel nem gondolt effélére, sőt szerette volna megmagyarázni két kísérőjének, hogy most már egészen másképp gondolkozik: megértette, amit a nagypapa mondott neki; de nem hallgattak rá, mert egymással beszélgettek valamiről, ami őket jobban érdekelte.

De ha szóval nem magyarázhatta meg, megmutatta tettel. A mint megdegéltek, egyszerre csak egy nagy kutya jött szembe s mérgesen vicsorgatta a fogait rájuk. Mi tagadás benne: Juczi is, meg az öreg szakácsné is megijedtek s hamarjában nem is tudták, mit tegyenek; mert ha futnak, a veszedelmes állat utoléri őket. Dani azonban egy nagy követ látott ott

A LEGNAGYOBB KONCZ. (Lásd a 126. lapon.)

közel, hirtelen fölkapta és jól czélezva, ugy fejbe dobta a kutyát, hogy ez ijedten és vonitva menekült le.

— No már ez derék, szólt az öreg szakácsné. Látom, hogy csakugyan bátor, ügyes fiú.

— Bizony még bajunk lett volna, ha nem üzi azt a dühös kutyát, mondá Juczi.

No, ezért főzők jó csokoládét és sütők jó pogácsát holnap Dani urfinak, szólt az

öreg. De eljőjön ám. Most már nem haragszom.

Igy már szent volt a békesség és Daninak gondja volt rá, hogy többé ne is zavarja meg. Abba hagyta a hiábavaló hetvenkedést, de ha kellett, bátran és vitézül viselte magát s mindenki tudta, hogy derék, bátor fiú. De soha sem dicsekedett többé azzal, hogy: »Nem félek én!«

UTOLSÓ HÓ.

(Képpel a 120. lapon.)

VÉGE nincsen még — hahó!
 Böven hulladoz a hó;
 Az ernyőnket kifeszítve
 Nézzük, hogy dől a sok pihe.

*S amint esik javába,
 Jertek, gyűjtsük lapdába.
 És hogy legyen majd a nyáron, —
 Szárítgassuk a padláson!*

ÉLETMENTŐ PAPAGÁJ.

(Képpel a ezimlapon.)

NEMCSAK a kutya, macska, ló és még néhány más négylábu állat ragaszkodik igen híven az emberhez, hanem a szárnyasok közt is sokszor akad olyan, aki rendkívül szereti gazdáját.

Érdekes példáját beszélte el ennek egy természettudós, kinek az életét egy ízben a kedvez papagája mentette meg.

Messze a meleg égőv alatt időzött a tudós és mulatságból egy szép papagájt is nevelt föl. A madár igen tanulékony volt, mindig ott járt-kelt gazdája körül s mikor az asztalnál irt, a madár fehröpült a vállára és onnan kíváncsian nézegette, mint teremnek a fehér papíron a sűrű fekete sorok. Csöndesen nézte, mintha tudná, hogy most nem szabad háborgatni gazdáját; csak néha-néha huzta meg a csőrével az ura haját, figyelmeztetésül, hogy ő is itt van ám. A tudós ilyenkor megsimogatta s a madár ismét csöndesen üldögélt.

A forró déli órákban együtt szunyóáltak. A tudós ledőlt a pamlagra, a papagáj pedig a pamlag karján ült.

Egy napon ismét így szenderegtek, midőn a tudós arra riadt föl, hogy valami sikoltozó hang hallatszik, épen mint mikor a papagáj mérgeskedik. Ugy is volt; de a mint a tudós széttekintett, szinte elhült a vére. A nyitott ajtón egy veszélyes mér-

ges kigyó csuszott be és egyenesen feléje tartott.

A tudós hamarjában nem tudta, mit tegyen. Ha megmozdul és futni igyekszik, a kigyó ráveti magát... ha ott fekvé várja, szintén nagy a veszedelem, nem is volt semmi a keze ügyében, hogy védhesse magát. A kigyó pedig közelebb és közelebb siklott. A papagáj mérgesen rikácsolt, pedig őt nem fenyegette baj, mert elröpülhetett.

De a papagáj nem ezt tette. Felröp-pent, villámgyorsan lecsapott a kigyóra és erős esőrével megkapta a kigyó nyakát épen a feje tövénél, úgy, hogy a kigyó nem marhatott és mozdulni is alig tudott. A tudós persze nem késlekedett, gyorsan fölugrott és agyontaposta a veszedelmes ellenséget. Semmi kétség, hogy az okos madár megértette a veszedelmet és meg kívánta menteni gazdáját.

Természetes, hogy a derék madár azután még inkább kedvence lett gazdájának. Nem is váltak el, a tudós haza is hozta magával és mindvégig jól tartotta élete megmentőjét.

A LEGNAGYOBB KONCZ.

(Képpel a 125. lapon.)

BÉKESÉGBEN, vigan éldegélt a hű Diána ott az ő házikójában, mely mint jó házörző ebet megillette. Volt őt szép kis kölyke, azok nyugtalanokdakt ugyan, mint az afféle fiatal népség szokott: de hát azért mégis csak jól megvoltak.

Meg ám addig, míg az ebédet nem kapták, de már a tálnál sokszor hajba kapták, különösen a hetyke, falánk kis Hektor, mely mindig panaszkodott, hogy neki kevés jut, éhen marad. Hiába intette őt az anyja, hogy csuf dolog az ilyen telhetetlenkedés; vigyáz ő, hogy mind-egyiknek egyformán jusson. Hektor csak nem nyugodott bele, sőt még zugolódott.

— Persze, könnyű anyámnak ugy beszélni, mindig a legnagyobb konczt

veszi ki ma
 mit rágnia

— Jó
 legnagyobb

Ezzel
 a többiek

boszankod
 Nem

és a kis
 leste. Ugr

gyors pilla
 darabot, r

állt. A töl
 és miham

Hanc

lami fures
 darab val

csakhogy
 az semmi

nál. Az ő
 arra, hog

Csak

hiába, ne
 leharapni

panaszko
 — C

olyan ker
 ettem.

Ekk
 — M

mint érd
 ben oszto

kodtál s
 lesz, hog

A

AMOT

csen

volt vala

egyszerű

ég alati

szegénye

jártak v
 közbe-k
 unalmát

veszi ki magának, aztán egész estig van mit rágnia.

— Jól van, hát ma legyen tied a legnagyobb koncz, ami csak lesz a tálban.

Ezzel Hektor meg volt elégedve, de a többiek úgy titokban annál inkább boszankodtak.

Nem sokára a szolga elhozta a tálát és a kis Hektor már messziről sováran leste. Ugrott is mindjárt elsőnek hozzá és gyors pillantással kikereste a legnagyobb darabot, mely a tálban volt. Azzal félre állt. A többiek pedig neki estek a tálnak és mihamar kiürítették.

Hanem a kis Hektor, az mihamar valami furcsát vett észre. Az igaz, hogy nagy darab valami az, amit a szájába kapott, csak hogy nem lehet bele harapni. Mert az semmi egyéb egy nagy kemény csontnál. Az ő fogai pedig még gyöngék voltak arra, hogy csontot birjanak össze rágni.

Csak forgatta, csak próbálta, de mind hiába, nem lehetett abból egy falatott sem leharapni. Végre letette és keservesen panaszkodott.

— Oh, éhen maradtam... hiszen ez olyan kemény, mint a kő... semmit sem ettem.

Ekkor így szólt hozzá az anyja:

— Magad választottad s úgyjártál, a mint érdemelted. Nem akartál békességben osztozni, a legnagyobb koncz után kapkodtál s irigy telhetetlenséged jutalmaz, hogy holnapig bőjtölni fogsz.

A LOPOTT CSEMEGE.

(Képpel a 121. lapon.)

AMOTT a sarkon volt a Zsuzsa néne csemege-kereskedése. Az bizony nem volt valami híres fényes bolt, még csak egyszerű kis bolt sem, mert csak a szabad ég alatt árult holmi olcsó gyümölcsöt szegényebb embereknek. Azok se sűrűn jártak vásárolni és így Zsuzsa néne ráért közbe-közbe egy kicsit szunyókálni is unalmában.

Épen akkor is szundikált, mikor Rontó Palkó és Roszcsont Ferke arra kószáltak. Vásott ficzkó volt mind a kettő s Palkónak mindjárt jutott eszébe valami.

— Nézd csak Ferke, elaludt a Zsuzsa néne. Ha most szép csöndesen oda lopóznánk, elcsenhetnénk egy pár almát.

— Meg is tesszük. Nem jár senki közel... bátran megtehetjük.

Ezt Ferke mondta és mindjárt meg is indult. Ovatosan közeledett (Lásd a képet a 121. lapon) s a terv nagyon szépen sikerült. Ferke három almát markolt meg, Zsuzsa néne nem ébredt föl s a két tolvaj futva menekült. Csak a sarkon tul álltak meg, hogy osztozzanak.

— Kettő az enyém, egy a tied, szólt Ferke.

— Ohó! Egy formán osztozunk. Azt a harmadikat megfélezzük.

— No persze! Én vettem el, nekem jár több.

— De nekem jutott eszembe.

A nagy vitában észre sem vették, hogy ezalatt egy rendőr ott termett a hátuk mögött. Egyszerre csak galléron fogta mind a kettőt, mert hallotta a beszédöket.

— Hol vettétek ezt az almát, hé?

Ferke is, Palkó is úgy megszeppent, hogy hamarjában szólni sem tudtak. Azután próbáltak szabadulni, de nem lehetett; a kifogás is mind hiába való volt, meg kellett vallaniok, hogy jutottak a csemegehez.

Az jó öreg Zsuzsa néne arra ébredt föl, hogy a rendőr ott termett a két fiuval s visszaadta a három almát a szegény asszonynak. A két fiut aztán tovább kíséerte hazáig, elmondva apjoknak, mi történt. Otthon aztán kaptak valamit, de nem épen kedves csemeget, hanem a mogyoró pálczácaival, ami nem ízlett valami nagyon.

El is mult a kedvük a lopott csemegetől és meggyőződtek, hogy a rossz tett legtöbbsör maga magát árulja el.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Bischitz Vilmos. Ügyes, közlöm. — Seregélyesi »Kis Lap.« egyesület. (H. L. és D. G.) Ha el vannak fogadva, meg is jelennek. Csak sorukat várják. — Bydeskúty Mariska. Szépen sikerült. A közlendők sorába tettem. — Hegedűs Rózsa. Egyötöknek sem kötelessége levelet írni nekem, s így nincs is mit megbocsátanom. Irni is csak akkor írj, ha valami mondani valód van. Általánosságok nem fontosak. Irásodat dicsérhetem. — Stern Berta. Legjobb levelező-lapon fordulnod az alább jelölt czegekhez, a melyek ingyen küldik meg a náluk megjelent ifjúsági könyvek sorozatát, külön megjegyzéssel: melyik milyen kornak felel meg. A czegek a következők: Athenaeum (ahol a »Kis Lap« is megjelen), Eggenberger, Franklin, Singer és Wolfner, Légrády testvérek, Lampel Róbert. A név címnek elég. — Szegheő Gyula. Forgó bácsi sohasem volt pap. Már orvos inkább. — Spitzer Gyuri. Jól teszed, hogy bizol bennem. A te újságíró bácsid tudhatná, hogy az egyszer elfogadott munkát ki is adja a szerkesztő, valamint tudhatná azt is, hogy a legjobb munkának soká kell hevernie néha a tárgyhalmaz miatt. Mostani küldeményeid is ügyesek, csak hogy a »tábla titkát« a szerénység tiltja közölni, a másikat meg kissé nehezlem. A metszéstől teszem függővé a közlést; ha elég világosan felismerhetők lesznek az ötszög különféle árnyalatai, ki fogom adni. A csiga-rejtvény biztosan megjelen. — Schuk (Schutz?) Ármín. Már több ízben közöltem e helyen: hogy az elhasznált levélbélyegek értékét azoknak mivelődés-történeti jelentősége adja meg. A különféle népek jelmezét, régi és új pénzeket szintén ez okból gyűjtik. Csakhogy az utóbbiakat gyűjteni költségesebb, míg idők sorján csekély költséggel is lehet érdekes levélbélyeg gyűjteményre szert tenni. — Engländer Etelka, Drohobeczky Sándor, Friedmann Pista. A megelőző üzenetből ti is érthettek. — Meszer Rezső. Ugy soraid foglata, mint annak története, mélyen megihatott. Három évi folytonos betegségben hat éves korodban fa-ábécéről tanultál olvasni, írni. Öregbetűs leveledet elteszem s nagyon megörülnék neki, ha nem sokára vígabb ömléssel vethetné a kapcsolt betűket, melyek tudtomra adnák fölépülesedet. Mentül elébb segítsen rá a jó Isten! A magad szorgalmán mulni nem fog. — Hajdu Mátyás. Az Andrassy-uton két panoráma van, melyeknek sorozata hetenként változik. Mind a kettő igen tanulságos, mulatságos s a legnagyobb mértékben érdemes a látogatásra. — Salzberger Jakab. Leveledet össze-vissza forgattam, hol van hát az a szép vidék, a hová engem meghívsz? A postabélyeg olvashatatlan volt. Esztikét tisz-

telem s figyelmeztetem, hogy azok a czikkek magyarul jelennek meg, míg a »P. L.« csak fordításban közli. Nem sokára kívánságának elég lesz téve. — Melczér Tibor. Jenkével együtt szivesen látlak kis olvasóim nagy körében. — Latzkó Arthur és Vig István. A hanyagul oda legyintett irást főleg rejtvényben köll kerülni. — Grün Olga. Fogadd utólagosan az én szives köszöntésemet is. — Chossberger Cornél. Testvéred leveléből látom, hogy a te neved voltaképen Schossberger. Mi okból és mi jögon változtatod francziára? A rejtvényed régen megjelent már. — Schossberger Ottilia. Kérésedre az e rovatban foglalt egyik üzenet megadja a választ. Azt, hogy a levélbélyegek árán pogány gyermekeket váltanak ki, beszélük ugyan, de bebizonyítva nincs. Ám azért térítő társulatok, u. n. missiók, mért ne fordíthatnák a bélyegek árát erre a szent czélra? De elég czél magában a gyűjtés is. Avagy nem tartanád-e ép oly érdekesnek mint becesnek, ha minden ország póstajegyzeit egy táblán vagy kötetben együtt bírnád? — Endresz testvérek. Bizony ha nem mondjátok, hogy német eredetűek vagytok: szabatos magyarságu soraitokon észre nem veszem. Nagy örömmel látlak a »Kis Lap« táborában, még nagyobb örömmel a háromszínű lobogó alatt. — Körmeny Jolán. Valamennyi kérdésedre szives »igen«-nel válaszolok. — Spitzer testvérek. Kivánságtok ime teljesült. De bőven válogathattok a »Forgó bácsi színházában« is. (Eggenberger, Barátok tere.) — Mihálovics Évike. A gyűjteményt köszönettel vettem s átadtam. — Hirsch Elemér. Sohasem követeltem a szép irást, de igenis a levélnek tiszta alakját úgy írásban, mint papírosban. — Több levélről a jövő számban.

BÜNTETÉS.

Az irás rondasága, vagy a papíros rongyos széle miatt tekintetbe nem jöhet K. A., K. M. és J., M. S. és D., R. H. levele.

Jótékonyság.

Az éhező gyermekeknek: Guttman Renée 1 frt., Dvorzsák Mariska és Lilly 1 frt., Garai Margit 1 frt., Tizsei Lenke 2 frt.

E kegyes adományok a »Pester Lloyd« című napi lapban vannak kimutatva.

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozókon.
Forgó bácsi.